

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Palvelusetelisääntökirja ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen ja ympärivuoro- kautinen palveluasuminen **1.1.2024 al- kaen**

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus p.k.vvvv.fi/nro

Sisällys

I SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA	3
1. Sääntökirja	3
1.1 Sääntökirja ja sen soveltamisala	3
1.2 Sääntökirjan muuttaminen	3
1.3 Sääntökirjan voimassaoloaika	3
2. Määritelmät	3
3. Asiakkaan asema ja oikeusturvakeinot	3
3.1 Asiakkaan asema	3
3.2 Asiakkaan oikeusturvakeinot	3
3.3 Asiakastietojen käsittely, dokumentointi, arkistointi ja salassapito	3
4. Palveluntuottaja	3
4.1 Palveluntuottajaksi hakeutuminen ja hyväksyntä	3
4.2 Palveluntuottajaa koskevat veloitteet	3
4.3 Palvelun sisältö ja palvelun vähimmäisvaatimukset	3
4.4 Palveluihin hakeutuminen ja palvelutarpeen arviointi	3
4.5 Valvonta	3
4.6 Vastuut ja vakuutukset	3
4.7 Menettely sääntörikkomuksissa	3
4.8 Palveluntuottajan hyväksymisen peruutus	3
5. Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu	3
6. Palvelun laskutus ja hinnoittelu	3
6.1 Lapin hyvinvointialue	3
6.2 Asiakas	3
7. Verotus	3
8. Sähköinen palveluseteli	3
II PALVELUKOHTAINEN OSIO	4
15. Liitteet	11

lappa.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

II PALVELUKOHTAINEN OSIO

1. Yhteisöllinen asuminen ja ympäri- vuorokautinen palveluasuminen

1.1 Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asiakkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Tämä edellyttää, että asumisyksikössä on asiakkaiden yhteiseen käyttöön soveltuvia tiloja ja asiakkaalla on oltava käytettävissä hälytys- ja hoitajakutsujärjestelmä.

Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarpeensa kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavaan syyn vuoksi. (Sosiaalihuoltolain 21 b §) ~~(Liite 11)~~

Yhteisöllisessä asumisessa asunnon hallinta perustuu asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) mukaiseen vuokrasopimukseen ja asiakkaalla on mahdollisuus hakea Kelasta tulosidonnaista asumistukea vuokratukustannuksiin.

Palvelut järjestetään asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaan erikseen tukipalveluina, kotihoitona ja tarvittaessa muina sosiaali- ja terveystaloudellisin palveluina. Hyvinvointialue voi järjestää yhteisöllisen asumisen omana toimintana, palvelusetelillä tai ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta.

Yhteisöllisen asumisen palveluseteli voidaan myöntää yhteisöllisen asumisen kriteerien mukaisesti asiakkaille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon, hoitoa ja huolenpitoa sekä hyötyvät yhteisöllisyyttä tukevasta toiminnasta. Yhteisöllisen asumisen palveluseteli voidaan myöntää asiakkaan käyttöön toimintayksikköön, joka on hyväksytty yhteisöllisen asumisen palvelusetelituottajaksi sääntökirjan mukaisesti.

Yhteisöllisessä asumisessa asiakkaan tarvitsemat hoito- ja hoivapalvelut myönnetään kotihoidon palvelusetelillä, jonka arvo riippuu kotitalouden koosta ja tuloista. Hoito- ja hoivapalveluiden osalta myönnetystä palvelusetelistä asiakas maksaa omavastuuosuuden ~~(kts. kotihoidon palvelusääntökirja)~~.

Yhteisöllisen asumisen palveluseteli on maksu yhteisöllisestä toiminnasta. Yhteisöllisen asumisen palveluseteli on asiakkaalle omavastuuton, eli

hyvinvointialue maksaa palveluntuottajalle kyseisen maksun asiakkaan saamasta yhteisöllisestä toiminnasta palveluysikössä.

Yhteisöllinen toiminta on useimmiten ryhmämuotoista ja tukee osallistujien keskinäisiä suhteita. Toiminnassa huomioidaan asiakkaiden toiveet. Yhteisöllisestä toiminnasta laaditaan viikko-ohjelma, joka on asiakkaiden nähtävillä etukäteen. Yhteisöllisen toiminnan toteutumisesta vastaa toimintayksikön vastuhenkilö.

Palvelun tuottaja voi periä asiakkailta muita erikseen asiakkaan kanssa sovittuja hoitoon liittymättömiä palvelumaksuja.

Henkilöstövaatimukset, palvelun laatu, asuminen, tilat ja vuokrasuhde, ateriat, hoito ja hoiva ovat kuvattuna liitteenä olevassa palvelukuvauksessa, jotka palveluntuottajan on otettava huomioon toimintaa järjestäessään. (Liite 7)

1.2 Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

~~Sosiaalihuoltolain 21 c §:n mukaan~~ Ympäri vuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa (Sosiaalihuoltolaki 21 c §).

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan sekä yksityisyyden kunnioittamisen. Palvelu ei sisällä lääkkeitä, henkilökohtaisia hygieniatarvikkeita ja hoitotarvikkeita sekä vaatteita tms. henkilökohtaisia tarvikkeita. Lisäksi huolehditaan, että asiakkaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa lääkinnällinen kuntoutus ja muut terveydenhuollon palvelut.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asuminen ja palvelut muodostavat kiinteän kokonaisuuden. Asiakas tekee vuokrasopimuksen palveluntuottajan kanssa ja hänellä on mahdollisuus hakea Kelasta tulosidonnaista asumistukea vuokratukemuksiin.

Palveluasuminen mahdollistaa asiakkaan asuminen ja eläminen elämänsä loppuun asti kodissaan ylläpitämällä asiakkaan päivittäistä toimintakykyä. Paikalla on oltava henkilöstöä ympärivuorokautisesti ja iäkkäiden asiakkaiden osalta noudatetaan säädettyä henkilöstömitoitusta.

Työnantajan on huolehdittava, että toimintayksikössä on asiakkaiden tarpeisiin ja määrään nähden riittävä määrä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä jokaisessa työvuorossa.

Henkilöstömäärän tulee olla vähintään ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (28.12.2012/980) annetun lain tai yksikön toimiluvan mukainen. Välittömään asiakastyöhön osallistuvien henkilöiden (VaPI § 3a) mitoituksen on oltava vähintään lain säädännön mukainen.

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Jokaisessa työvuorossa on nimetty vähintään toisen asteen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon tutkinnon omaava, työvuoron vastuuhoitaja, jolla on mm. lääkehoitovastuu. Toimintayksikön työntekijä ei saa ilman lääkehoidon koulutusta ja osaamisen varmistamista ja voimassa olevaa lääkelupaa osallistua lääkehoidon tehtäviin ja toteuttamiseen.

Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden erityispiirteiden ja hoidon tarpeen edellyttämällä tasolla. Toimintayksikön henkilökunnan on kyettävä yhteistyöhön asiakkaan, hänen omaisten/läheisten sekä muiden asiakkaalle oleellisten yhteistyötahojen kanssa.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa annetaan asumiseen liittyvinä palveluina ateriat-, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja. (Liite 8)

1.2.1 RAI-arviointi ja asiakassuunnitelma

Palveluntuottajan tehtäviin kuuluu asiakkaan palvelutarpeen arviointi ja hoidon tarpeeseen vastaaminen. Toimintakykymittarina käytetään RAI-arviointivälineistöä, johon sisältyy myös MNA-testi (ravitsemuksen arviointi). RAI on terveydentilan ja toimintakyvyn kattava arviointimenetelmä, joka tehdään yhteistyössä asiakkaan ja hänen omaistensa kanssa.

Palveluntuottajan tulee tehdä asiakkaalle ensimmäinen RAI-arviointi noin kuukauden sisällä hänen muutettuaan toimintayksikköön. RAI-arvioinnista saadun tiedon pohjalta asiakkaalle laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma. Suunnitelma tehdään yhteistyössä hoitohenkilökunnan, asiakkaan ja hänen omaistensa/läheistensä kanssa.

Hoito- ja palvelusuunnitelma tarkistetaan asiakkaan RAI-arvioinnin yhteydessä vähintään puolivuositain ja lisäksi tarvittaessa asiakkaan toimintakyvyn ja tilanteen muuttuessa.

Palveluntuottaja huolehtii henkilöstön RAI-osaamisen varmistamisesta ja palveluntuottajalla tulee olla vähintään yksi nimetty RAI-vastaava sekä yksiköittäin omat RAI-arvioitsijat.

2. Palvelujärjestelmän asiakkaat

Palvelusetelin käyttömahdollisuutta tarjotaan niille asiakkaille, jotka täyttävät Lapin hyvinvointialueen hyväksymät yhteisölliseen asumiseen tai ympärivuorokautisen palveluasumisen piiriin pääsyn edellytykset. Asiakkaalle on tehty palvelutarpeen arviointi, toimintakyvyn kartoitus ja hän on saanut myönteisen päätöksen yhteisöllisestä asumisesta tai ympärivuorokautisesta palveluasumisen paikasta. Asiakkaan kieltäytyessä tarjotusta palvelusetelistä, asiakas ohjataan Lapin hyvinvointialueen muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin. (laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 569/2009 6 §)

3. Palveluiden järjestämisessä huomioitavia asioita

Kaikkien palveluntuottajien on täytettävä Lapin hyvinvointialueen vaatimat palveluntuottajien hyväksymiskriteerit voidakseen tulla hyväksytyksi palvelusetelituottajaksi. Sen lisäksi palveluntuottajan palvelun tulee olla sisällöltään ja laadultaan vähintään tämän sääntökirjan mukainen.

Yhteisöllistä asumista ja ympärivuorokautista palveluasumista voidaan toteuttaa samaan rakennuskokonaisuuteen kuuluvissa tiloissa, ja Rakennuskokonaisuuteen voi kuulua myös muita asuntoja. Jos asukkaan olosuhteet ja toimintakyky muuttuvat, hänelle tulee tehdä uusi palvelutarpeen arvio, joka käsitellään SAS-työryhmässä. niin, että hänen on perusteltua siirtyä yhteisöllisestä asumisesta ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, muutos on mahdollisuuksien mukaan toteutettava niin, ettei hänen tarvitse siirtyä toiseen asuntoon saadakseen tarvitsemansa palvelut. Jos asiakkaan etu tilanne edellyttää siirtymistä tuetumpaan palveluun, tarvitsee hän myönteisen päätöksen SAS-työryhmältä. toiseen asuntoon, Palvelu pyritään tuottamaan samalla palveluntuottajalla, samassa asuinympäristössä. asiakkaan asuminen vahvempien tuetumpien palvelujen turvin on pyrittävä järjestämään ainakin samassa asuinympäristössä, esimerkiksi palvelukorttelissa. Kyseiselle asiakkaalle palveluntuottajan on tarjottava ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa asiakkaalle, mikäli palveluntuottajan yksikössä on vapaa täytettävissä oleva paikka. Palveluntuottaja ei voi kieltäytyä vapaalle paikalle tulevasta palveluseteliasiakkaasta.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelukuvauksessa on kuvattu palvelua yksityiskohtaisemmin ja se toimii ohjaavana palvelunkuvauksena palvelusetelisääntökirjan liitteenä.

Asiakkaan puolisolla on mahdollisuus asua puolisonsa kanssa, vaikka hänellä ei olisi palveluntarpeita.

4. Palvelusetelin arvo

Yhteisöllisen asumisen palvelusetelin arvo on kiinteä ja siitä ei peritä asiakkaalta omavastuuosuutta. Palvelun tuottaja ei voi periä asiakkailta muita kiinteitä, hoitoon liittyviä palvelumaksuja. Asiakkaan muiden sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisestä sovitaan erikseen.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelusetelin arvo on tulosidonnainen, ja sen . Palvelusetelin enimmäisarvon on hyväksynyt hyväksyy Lapin hyvinvointialueen aluehallitus. Palvelusetelin arvosta annetaan valituskelpoinen päätös asiakkaalle. ... Lapin hyvinvointialueen tulee saada asiakkaalta tarvittavat tulotiedot palvelusetelin arvon määrittämistä varten. Palvelusetelin enimmäisarvon on hyväksynyt Lapin hyvinvointialueen aluehallitus.

4.1 ~~Hintojen muutokset~~ Tämä on uudessa yleisessä osassa

~~Yhteisöllisen asuminen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen vuorokausihinnat ovat voimassa kalenterivuoden. Tämän jälkeen mahdolliset seuraavaa vuotta koskevat uudet hinnat pyydetään toimittamaan Lapin hyvinvointialueelle heinäkuun loppuun mennessä. Hintoja voidaan korottaa vain palvelun yleistä indeksiä vastaavasti, korotus ei voi kuitenkaan ylittää 2 %.~~

~~Mikäli palvelun vaatimukset muuttuvat lainsäädännön muutosten johdosta, voidaan kahden prosentin korotus ylittää erillisellä päätöksellä.~~

~~Edellisestä poiketen hintojen alentaminen on aina mahdollista. Myös
aterioiden vuorokausihinnat määritellään vuosittain.~~

~~Mahdollisesta palvelun hinnan muutoksesta tulee ilmoittaa asukkaalle
vähintään kolme kuukautta etukäteen. Palveluntuottaja huolehtii
tiedottamisesta asukkaille.~~

15. Liitteet

Liite 1. Henkilötietojen käsittelyn ehdot

Liite 2. Henkilötietojen käsittelytoimien kuvaus

Liite 3. Lapin hyvinvointialueen tietosuoja- ja tietoturvapoliittika

Liite 4. Ohje Lapin hyvinvointialueen osto - Granite koulutusohje

Liite 5. Lapin hyvinvointialueen tietoturvapoikkeaman ilmoitusohje

Liite 6. Lapin hyvinvointialue; yksityiset palveluntuottajat arkistointi- ja käsittelyohje

Liite 7. Lapin hyvinvointialueen ostot-, salassapito- ja käyttäjäsitoumus

Liite 8. Lapin hyvinvointialueen ohje etäyhteys asiakas- ja potilastyössä

Liite 9. Prosessi- ja kustannusvastuujakotaulukko

Liite 10. Lapin hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma (julkaistaan myöhemmin)

Liite 11. Lapin hyvinvointialueen hoitotarvikejakeluohje (julkaistaan myöhemmin)